† AMBROZIE
EPISCOPUL
GIURGIULUI

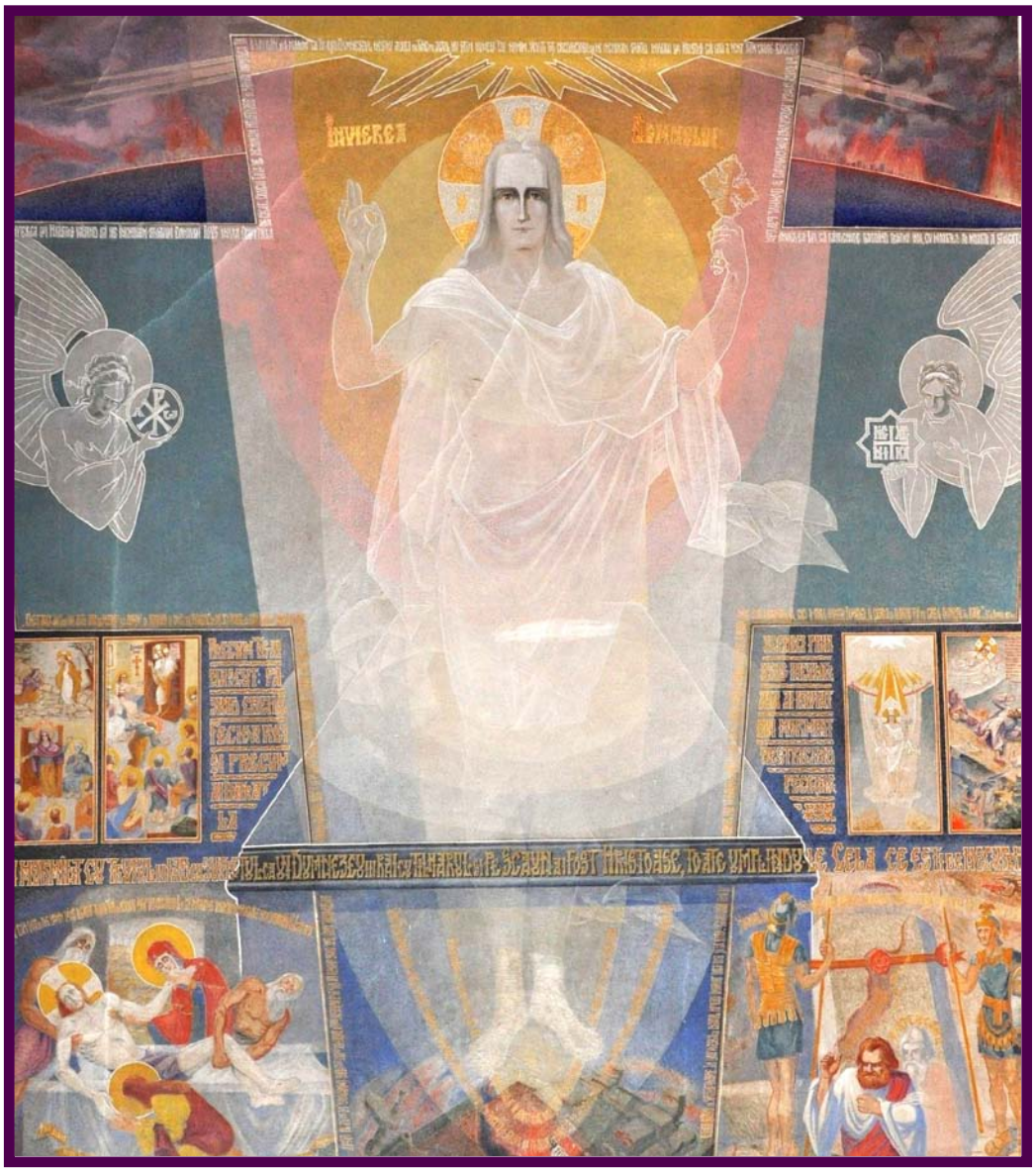

ÎNVIEREA LUI HRISTOS, ÎNNOIREA VIEȚII NOASTRE

PASTORALĂ
LA ÎNVIEREA DOMNULUI
2010

ÎNVIEREA LUI HRISTOS, ÎNNOIREA VIEȚII NOASTRE

† A M B R O Z I E

DIN MILA LUI DUMNEZEU,

EPISCOP AL GIURGIULUI

Iubitului nostru cler, cinului monahal şi drept-credincioşilor creştini, har şi pace de la Dumnezeu, iar de la Noi arhierească binecuvântare!

„Precum Hristos a înviat din morți prin slava Tatălui, aşa să umblăm şi noi întru înnoirea vieții”
(Romani 6, 4)

Iubiții mei fii duhovniceşti,

Bunul şi milostivul Dumnezeu ne-a învrednicit să ajungem din nou la Marele Praznic al Învierii lui Hristos şi să trăim bucuriile de care s-au făcut părtaşi toți cei ce L-au iubit pe Fiul lui Dumnezeu, venit pe pământ pentru mântuirea noastră. De aceea, cu părintească dragoste şi cu bucurie vin în mijlocul vostru, ca să vă binevestesc despre Învierea Domnului, care ne luminează sufletele cu lumina cea veşnică a Dumnezeirii şi aprinde în noi candela credinței cea neadormită şi a nădejdilor sfinte de mântuire.

Iubiți părinți slujitori ai sfintelor altare şi frați creştini,

Păstrătoare statornică a întregului tezaur de credință, Biserica noastră strămoşească deschide larg, în aceste clipe de lumină şi veselie, nu numai uşile împărăteşti ale sfintelor locaşuri, ci şi tot belşugul vistieriei mântuitoare, spre a ne apropia cu încredere şi evlavie, învrednicindu-ne de darurile de viață dătătoare ale slăvitei Învieri a Domnului. Pentru adeverirea acestora, purtăm în inimi şi în suflet făcliile de Paşti care, prin strălucirea luminii Învierii, fac din această noapte, o noapte mai luminoasă ca ziua, noapte de lumină şi de biruință a vieții, cum o cântă Sfânta noastră Biserică. Frumusețea slujbelor, cântările înălțătoare şi cuprinsul bogat în învățături al imnelor liturgice tălmăcesc starea de bucurie şi de încredere pe care o trăim la vestirea cea îngerească a Învierii Mântuitorului Hristos. Luminat de aceasta, sufletul creştin se înalță către înălțimile viețuirii înveşmântate în haina iubirii de Dumnezeu şi de oameni, care îl arată pe cel ce mărturiseşte Învierea, ca pe un ,,adevărat fiu al luminii" (Efeseni 5, 1).

Învierea lui Hristos, care a dat prin neobişnuita şi dumnezeiasca lucrare un nou sens vieții noastre pământeşti, îşi are începutul, am putea spune, odată cu crearea protopărinților noştri şi căderea lor în păcatul neascultării, când Dumnezeu le-a făgăduit un Răscumpărător. Căzut din starea paradisiacă, omul s-a făcut purtător al slăbiciunilor firii, deoarece chipul lui Dumnezeu a slăbit în el, iar ultima consecință a acestei căderi este moartea. Însă Dumnezeu nu l-a creat pe om spre moarte, ci spre viață. Îndepărtat fiind de rosturile pentru care fusese creat, ca făptură a lui Dumnezeu, omul trebuia să se întoarcă spre Ziditorul său şi să-şi redobândească chipul cel dintâi sădit de Dumnezeu în el.

Cugetând adânc la timpul premergător postului şi în mod deosebit la Duminica izgonirii lui Adam din rai,

care punea începutul ostenelilor noastre pe calea postului şi a rugăciunii mai stăruitoare, a pocăinței, am putea spune că întreaga perioadă a postului a însemnat pentru fiecare o parcurgere din nou a drumului pe care l-au străbătut generațiile ce au urmat după Adam, până la venirea lui Mesia cel făgăduit. Astfel şi noi, la sfârşitul postului, aflăm pe Iisus Hristos, Care luând trupul nostru, l-a sfințit cu firea Sa luată din cereştile sânuri ale Tatălui şi prin jertfa Sa răscumpărătoare şi învierea Sa din morți, ne-a înfățişat lui Dumnezeu Tatăl ca pe o făptură nouă (Efeseni 2, 6). Aşa cum arată Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, ,,taina biruinței vieții veşnice asupra morții care ni s-a arătat nouă prin Învierea lui Iisus Hristos Cel răstignit a devenit lumina şi înțelesul ultim al întregii vieți veşnice. Învierea lui Hristos din morți şi trecerea de la viața aceasta amestecată cu suferința şi moartea la o viață cu totul nouă şi veşnică arată, de fapt, rostul Întrupării Fiului lui Dumnezeu. El S-a făcut Om, a trăit printre oameni şi a împărtăşit condiția vieții noastre pământeşti până la moarte, pentru ca pe cei din păcate şi din morminte să-i ridice la viața adevărată, lipsită de păcat şi moarte, şi anume la viața cerească sau la viața trăită în Dumnezeu”[1].

Icoana Învierii, reprezentată prin coborârea la iad a Mântuitorului, Care întinde mâna spre ridicarea strămoşilor noştri Adam şi Eva, exprimă într-o imagine vie, ridicarea omului, crearea din nou, înnoirea făpturii umane şi aşezarea ei sub zările de lumină ale Învierii. Este adevărul exprimat de Apostolul neamurilor în Epistola către Corinteni, când ne spune: ,,Făcutu-s-a omul cel dintâi, Adam, cu suflet viu, iar Adam cel din urmă, cu duh dătător de viață..., omul cel dintâi este din

[1] † Daniel, Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei, *Pastorală de Sfintele Paşti,* în *Făclii de Înviere-Înțelesuri ale Sfintelor Paşti*, Trinitas, 2005, p. 46.

pământ, pământesc; omul cel de-al doilea este din cer... şi după cum am purtat chipul celui pământesc, să purtăm şi chipul Celui ceresc" (I Corinteni 15, 45- 48).

Adam cel dintâi a gustat din rodul pomului celui vechi, ocolind pomul vieții şi a murit, întrucât a nesocotit porunca Ziditorului. Noi însă gustând din pomul cel nou al Învierii Domnului, chiar de vom muri, zice Dumnezeiescul Învățător, vom trăi împreună cu El. Arvuna acestei trăiri în veşnicie ne-a dat-o de mai înainte Domnul ca să credem în ea, să ne întărim sufletele şi să ne pregătim din vreme pentru a o primi cu vrednicie. Aşa cum iarna cea aspră şi necruțătoare pentru întreaga fire aduce, la vremea cuvenită, zilele frumoase ale primăverii care schimbă fața pământului, tot aşa, moartea în credință şi fapte bune, după Evanghelie, naşte în nădejde viața cea veşnică şi fericită, şi dintr-un trup muritor se naşte unul nemuritor. Dacă omul în urma creației dintâi a fost stăpân al tuturor făpturilor, cu atât mai vârtos împărtăşindu-se de a doua creație, el a ajuns părtaş nemuririi şi împreună cu el tot ceea ce-l înconjoară a dobândit pecetea înnoirii. Aşa se explică realitatea că la începutul primăverii toate renasc la o viață nouă, de la bobul de grâu semănat toamna, care răsare în primăvară, dând speranța binecuvântatului rod pentru ,,pâinea noastră cea de toate zilele" şi până la firul ierbii şi cea mai mică viețuitoare, toate fiind rânduite de Dumnezeu spre folosul omului, stăpân al întregii creații.

Este greu de pătruns cu mintea noastră taina dumnezeiască a transformării omului şi a tot ceea ce-l înconjoară, şi cu toate acestea suntem martorii permanentei înnoiri care, odată cu Învierea Domnului, ne sporeşte credința că Dumnezeu este Cel Care rânduieşte toate şi ne întăreşte nădejdea retrăirii în viitor a acestor minuni care se petrec sub ochii noştri.

Dreptmăritori creştini,

Învierea lui Hristos nu este întoarcere la viața obişnuită, ci este şi înălțarea trupului către viața cea veşnică, pătrunderea lui de viața divină, care nu cunoaşte moarte, deoarece, după învățătura creştină, există viață şi Viață. Una este viața tuturor viețuitoarelor de pe pământ, care poate fi cât umbra unei clipe sau de zeci de ani şi care se transmite în aşa fel, încât s-ar putea spune că unele viețuitoare trăiesc numai ca să dea viață urmaşilor – şi lanțul acesta poate dura sute de mii de ani sau se poate stinge din diferite pricini. Alta este viața sufletului omenesc, care, fiind viață spirituală, este nemuritoare. Dar, mai presus de viața sufletului omenesc este Dumnezeu, Viața cea veşnică şi absolută, izvorul a tot ce există, a tot ce viază şi al nemuririi sufletului însuşi, al nemuriirii vieții spirituale, al nemuririi noastre, căci, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel, în Dumnezeu ,,viem şi suntem" (Faptele Apostolilor 17, 28). Tocmai această viață veşnică, cu adevărat fără de moarte şi fără de sfârşit, ni s-a descoperit, ni s-a dăruit şi ni se dăruieşte mereu în Hristos-Domnul, pri Învierea Lui. De aceea, Biserica Ortodoxă cântă în ziua de Paşti: ,,Prăznuim astăzi omorârea morții şi începutul unei alte vieți veşnice" [2]. Jertfa dragostei Mântuitorului, răstignirea şi moartea Lui, n-au rămas neroditoare. Dumnezeu n-a lăsat pe Fiul Său să fie rob morții, ci L-a înviat din morți şi L-a înălțat întru mărirea cea veşnică (Ioan 17, 5). Dar nu numai pe Hristos L-a proslăvit, ci tuturor ne-a deschis calea eliberării din robia păcatului şi a morții, calea părtăşiei la viața cea veşnică.

---

[2] *Canonul Învierii*, Cântarea a 7-a, în *Slujba Învierii şi Carte de Tedeum*, E.I.B.M.O., Bucureşti, 1998, p. 26.

În acest context, Sfântul Grigore de Nazianz spune că ,,am fost creați pentru a trăi întru bine şi bucurie; am dobândit starea bună (cu bucurie) pentru că am fost creați. Ne-a fost încredințat Raiul pentru a ne desfăta. Poruncă am primit pentru ca să fim cinstiți şi lăudați pentru păzirea ei, nu pentru că Dumnezeu S-ar fi aflat neştiutor al celor ce vor fi, ci pentru că a întocmit legea liberului nostru arbitru. Ne-am împătimit pentru că am fost pizmuiți; am căzut pentru că am încălcat porunca; nevoie avem de post pentru că nu am postit şi ne-a biruit poftirea lemnului (pomului) cunoştinței. Căci veche a fost porunca, şi în acelaşi timp pentru noi, sufletului fiindu-i spre povățuire, şi desfătării spre înțelepțire prin înfrânare; care după dreptate ne-a fost dată, pentru nepăzirea căreia am fost lipsiți de desfătarea Raiului, pe care acum păzind-o o vom lua înapoi. Aveam trebuință ca Dumnezeu să se întrupeze şi să moară, pentru ca noi să trăim; am murit împreună cu El, pentru ca să ne curățim; am înviat împreună cu El pentru că am murit împreună cu El; suntem slăviți împreună pentru că împreună cu El am înviat"[3]. Iar Sfântul Paulin de Nola[4] ne învață: „Dacă Domnul nostru a fost crucificat şi apoi a înviat, aceasta a săvârşit-o El nu numai pentru nimicirea morții noastre şi refacerea veşniciei, dar şi pentru ca şi viața noastră prezentă să capete o formă nouă, să putem dobândi o vrednicie prin care să se pregătească pentru totdeauna dobândirea vieții fericite".

Fiecare credincios ştie că în Sfânta Taină a Botezului, cel ce se botează se răstigneşte şi moare păcatului şi învie ca să viețuiască lui Hristos, adică să aibă parte de viața cea veşnică. Cufundarea în baia Botezului este moarte împreună cu Hristos, scoaterea din

[3] Sfântul Grigorie Teologul, *Cuvânt la Sfintele Paşti*, E.I.B.M.O., Bucureşti, 2009, p. 65.
[4] În *Antologie din scrierile Părinților Latini*, Editura ,,Anastasia", 2000, p. 133.

apa Botezului este înviere împreună cu Hristos. E ceea ce spune Sfântul Apostol Pavel: ,,Ne-am îngropat cu El în moarte, prin botez, pentru ca, precum Hristos a înviat din morți prin slava Tatălui, aşa să umblăm şi noi întru înnoirea vieții", să fim ,,părtaşi învierii Lui" (Romani 6, 4-5). Dar moartea şi învierea împreună cu Hristos, prin care – în Botez – devenim o făptură nouă, în care sălăşluieşte şi viază Hristos, se cuvine să o arătăm şi în viața noastră, în faptele noastre, adică să fim în toate zilele şi în fiecare clipă morți față de păcat şi vii față de virtute. Să ne asemănăm cu Hristos şi astfel să avem dragostea, bunătatea, smerenia, blândețea, milostivirea, răbdarea, jertfelnicia şi toate celelalte virtuți care strălucesc în Hristos-Domnul Cel Înviat. De două mii de ani raiul stă deschis, porțile cerului aşteaptă ca toți cei ce doresc să intre să nu mai fie opriți de îngerul care cu sabie de foc păzea până la Învierea Domnului. Acum, fiecare creştin este înviat, este chemat, este poftit să intre la ospățul cel dumnezeiesc. Cina este gata, masa e pusă, Stăpânul ne aşteaptă pe toți. Dumnezeu nu forțează pe nimeni să intre pe porțile împărăției. Este liber fiecare. Oricine are dreptul să aleagă binele sau răul, întunericul sau lumina, viața sau moartea, slava şi fericirea sau ruşinea, întunericul şi osânda veşnică. Această taină face parte din umbra ce întunecă, pentru unii, ziua Învierii lui Hristos. Cei credincioşi, cei înțelepți se bucură de Învierea Lui. Cei nepăsători, cei care iubesc mai mult întunericul decât lumina sunt întristați de Învierea Domnului. Cei ce îşi petrec viața în fărădelegi ar dori să nu fie Înviere, pentru că şi lor conştiința le spune că după Înviere vine Judecata.

Astfel, pentru unii, ziua Învierii este ziua bucuriei, iar pentru alții, această preafrumoasă zi este umbrită de îngrijorare şi de o mare responsabilitate. Au fost şi sunt mulți care n-au dorit sau nu au putut şi nu doresc, ori nu

au forța necesară să-L cunoască pe Hristos, singurul Adevăr care naşte oameni „vii” şi „liberi”, adică oameni adevărați. Tot acest refuz de a primi Adevărul, toată neputința omului de a se deschide spre Lumină, au avut şi au drept rezultat o criză profundă cu urmări grave pentru omenire. Viața fără Hristos este ca noaptea continuă a tristeții, a răcelii spirituale şi a fricii lumii vinovate de călcarea poruncilor dumnezeieşti. Criza de azi, despre care se vorbeşte atât de mult, nu este doar o criză economică. Lipsurile materiale sunt numai o consecință a lipsei de sens a vieții care defineşte existența multora dintre noi, o urmare a răcelii spirituale, a stării de deznădejde care ne încearcă. Se doreşte rezolvarea crizelor de orice fel prin mijloace economice. Golul din inimi, lipsa de motivație din viața tinerilor, tristețea şi plictiseala multora nu au drept cauză numai lipsa banilor. Aşadar, ne confruntăm nu numai cu o criză economică, dar şi cu una morală şi spirituală.

Privind în jurul nostru, ne întristează ceea ce auzim şi vedem, nu numai suferințele şi lipsurile celor bolnavi, orfani, dar şi răceala şi indiferența față de valorile nemuritoare ale credinței noastre: îndepărtarea de Dumnezeu, de luminile vieții de familie, de semeni, tratați cu indiferență sau aflați în robia păcatelor, căzuți în consumul drogurilor, şi mai ales acele desfigurări ale tinereții, alunecând pe calea pierzaniei sufleteşti şi trupeşti. Constatăm că şi astăzi mai există părinți care din diferite motive, lipsiți de înțelegere, îi determină pe copii să abandoneze familia şi şcoala şi să ia drumul trist al străzii. Aberantă şi păgubitoare este aşa-numita normalizare a ceea ce de la începutul lumii este cunoscut ca anormal, sau aşa-zisul drept al persoanei asupra planificării naşterii, printr-o educație imorală ce duce la situația alarmantă a descreşterii populației. Nu cazărmile militare au ultimul cuvânt în viața popoarelor,

ci aşezămintele de credință şi cultură, nu numărul armelor, ci numărul mamelor cu mulți copii.

De aceea, Sărbătoarea Învierii Domnului este un moment de har, care ne cheamă pe toți, cler si credincioşi, la o viață nouă. Hrăniți din Izvorul cel dătător de viață, să ieşim în întâmpinarea tuturor celor ce poartă chipul lui Hristos în ființa lor, a celor flămânzi şi însetați, goi şi părăsiți, trişti şi deznădăjduiți, oferindu-le bucurie din bucuria lui Hristos, indiferent de starea lor, ca în felul acesta să împlinim lucrare de ajutorare, „totdeauna sporind în lucrul Domnului, ştiind că osteneala noastră nu va fi zadarnică" (I Corinteni 10, 33).

Iubiții mei fii duhovniceşti,

Proclamarea de către Patriarhia Română a anului 2010, drept *Anul omagial al Crezului Ortodox şi al Autocefaliei Româneşti*, reprezintă pentru Biserica noastră strămoşească motiv de întreită sărbătoare: împlinirea a 1625 de ani de la primul Sinod Ecumenic (Niceea, 325), când s-au alcătuit primele şapte articole ale Simbolului de Credință, fiind pentru noi un bun prilej şi totodată un îndemn de a ne mărturisi credința ortodoxă în această lume plină de opoziție față de ceea ce este religios şi sfânt; tot în acest an, Biserica Ortodoxă Română aniversează 125 de ani de la recunoaşterea oficială a autocefaliei (1885) şi 85 de ani de când a fost ridicată la rangul de Patriarhie (1925). Aceste împliniri duhovniceşti şi istorice în acelaşi timp sunt prilejuri de mulțumire adusă lui Dumnezeu şi pomenire a marilor Patriarhi ai Bisericii noastre, Fericiții întru adormire: Miron Cristea (1925-1939), Nicodim Munteanu (1939-1948), Justinian Marina (1948-1977), Justin Moisescu (1977-1986) şi Teoctist Arăpaşu (1986-2007). Fiecare, la rândul său, s-a străduit pentru menținerea şi afirmarea Ortodoxiei Româneşti în fața

celorlalte Biserici surori, a lumii creştine şi a întregii omeniri.

Tot anul acesta, la praznicul Sf. M. Mc. Gheorghe, Purtătorul biruință, vom avea marea bucurie duhovnicească a primi la Giurgiu vizita canonică a Întâistătătorului Bisericii noastre, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel. Cu acest prilej, Preafericirea Sa dimpreună cu un sobor de ierarhi va resfinți Catedrala Episcopală „Adormirea Maicii Domnului", în care, prin darul lui Dumnezeu, vor fi aduse din Arhiepiscopia de Chiavari – Italia, moaştele Sf. Mare Mucenic Gheorghe, ocrotitorul eparhiei noastre. De aceea, vă adresăm invitația de a participa cu toții, cler şi credincioşi, la acest eveniment important din viața eparhiei noastre.

Iubiții mei,

Cu părintească dragoste, Vă pun la inimă aceste sfinte gânduri şi mă alătur bucuriilor pe care le trăiți în aceste preafrumoase zile pascale. Păstrați cu statornicie datinile creştineşti şi româneşti, moştenite din moşi–strămoşi şi ,,păziți unitatea Duhului întru legătura păcii" (Efeseni 4, 3), iar lumina Sfintei Învieri va străluci în viața, credința, familia şi casele tuturor. Avându-Vă necontenit în rugăciunile mele, implor pe Mântuitorul Hristos Cel înviat să reverse peste Voi toți bucurie, pace, sănătate şi fericire. Îmbrățişându-Vă părinteşte pe toți, Vă întâmpin cu creştineasca vestire:

HRISTOS A ÎNVIAT!

Al Vostru Părinte duhovnicesc,

† A M B R O Z I E

Episcopul Giurgiului

Sf. M. Mc. Gheorghe
Ocrotitorul Episcopiei Giurgiului

22 - 24 aprilie 2010

Vizita canonică a
Preafericitului Părinte DANIEL,
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române
în Eparhia Giurgiului
cu prilejul resfințirii Catedralei Episcopale
"Adormirea Maicii Domnului", a bisericii *"Buna Vestire"*
şi a inaugurării
Aşezământului Social *"Sf. Arhangheli"*.